

Dosarul nr. 3rh-44/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – O. Țurcan

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, G. Dașchevici, V. Clima

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție – T. Chișca- Doneva, N. Vascan, G. Stratulat, S. Filincova, M. Ghervas

ÎNCHEIERE

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup”,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup” împotriva Primăriei municipiului Chișinău, terți Natalia Colos, Gheorghe Motologa, Lilia Motologa, Vladimir Madan, Prascovia Radulov-Covtoniuc, Grigore Covtoniuc și Ion Oanța, privind emiterea actului administrativ de prelungire a termenului autorizației de construire,

împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție,

constată:

La 18 iunie 2019 SRL „Vasigur Grup” a depus acțiune în contencios administrativ, concretizată ulterior, împotriva Primăriei municipiului Chișinău, prin care a solicitat restabilirea termenului (durata) valabilității autorizației de construire nr. 339-c/17 din 18 august 2018 până la 18 august 2020. (f.d. 2-3,26-27,77-81, vol.I)

Prin hotărârea din data de 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a obligat Primăria mun. Chișinău să emită un act administrativ individual favorabil, prin care să prelungească termenul valabilității autorizației de construire nr. 339-c/17 din 18 august 2017 până la data de 18 august 2020. (f.d. 140,145-149, vol.I)

Primarul General al mun. Chișinău, în termen, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 02 decembrie 2019, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinse cerințele înaintate. (f.d. 143,154-160, vol.I)

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2020 au fost atrași în calitate de terți Natalia Colos, Gheorghe Motologa, Lilia Motologa, Vladimir Madan, Prascovia Radulov-Covtoniuc, Grigore Covtoniuc, care prin referința depusă la data de 25 iunie 2020 au solicitat admiterea apelului depus de Primarul General al mun. Chișinău, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea

unei noi hotărâri privind declararea inadmisibilă a acțiunii. (f.d. 243, vol.I, f.d. 2-6, vol.II)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 30 septembrie 2020 a respins cererea de apel depusă de către Primarul General al mun. Chișinău. (f.d. 76,77-82, vol.II)

Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs de către Primarul General al mun. Chișinău, de către avocatul Denis Staruș în interesele terților.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din data de 10 februarie 2021 s-au admis recursurile declarate, s-a casat decizia din data de 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din data de 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o decizie nouă, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către SRL „Vasigur Grup”.

La 11 februarie 2021 SRL „Vasigur Grup” a depus cerere de revizuire, solicitând admiterea cererii de revizuire, revocarea deciziei din 10 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, respingerea tuturor cererilor de recurs declarate cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond. (f.d. 173-177, vol. II)

Drept temei de revizuire SRL „Vasigur Grup” a invocat prevederile art. 449, lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă, menționând că recursurile sunt tardive, nu sunt semnate de recurenți, au fost depuse de către persoane neîmputernicite, mai mult acestea nu corespund cerințelor stabilite la art. 233, alin. (1-2) și art. 234, alin. (2) din Codul administrativ, nefiind întemeiate, având un conținut declarativ și politic.

De asemenea a mai indicat că Curtea Supremă de Justiție nu a notificat SRL „Vasigur Grup” recursurile depuse, precum și faptul că judecătorul Iurie Bejenaru a participat la ședința din 23 decembrie 2020 și a admis examinarea recursurilor, deși se afla în incompatibilitate de a participa la examinarea cauzei.

SRL „Vasigur Grup” a invocat drept temei de revizuire faptul că s-a constatat conflict de interese, au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului și anume faptul că recursurile depuse sunt tardive, depuse de o persoană fără împuterniciri, precum și faptul că a fost emisă o hotărâre în privința unor persoane neatruse în proces.

La 22 martie 2021 Prascovia Radulov-Covtoniuc și Natalia Colos au depus referință la cererea de revizuire înaintată de către SRL „Vasigur Grup”, prin care a solicita declararea acesteia ca fiind inadmisibilă, menționând că Codul administrativ nu prevede instituția revizuirii unei hotărâri judecătorești emise în materia acțiunilor în contencios administrativ. De asemenea au mai menționat că revizuirea solicitată de către SRL „Vasigur Grup” este în esență o încercare de rejudecare a cauzei.

La 23 martie 2021 SRL „Vasigur Grup” a depus dezacordul la referința înaintată de către Prascovia Radulov-Covtoniuc și Natalia Colos.

În conformitate cu art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169–171.

Astfel, în legătură că Codul administrativ nu a reglementat procedura revizuirii unei hotărâri irevocabile, cererea de revizuire depusă de către SRL „Vasigur Grup”

se va examina în conformitate cu prevederile Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă.

Verificând argumentele societății revizuite, examinând materialele cauzei în raport cu temeiurile de revizuire prevăzute de art. 449, lit. a), b) și c) Cod procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din dispozițiile legale sus-arătate urmează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Din textul cererii de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată că revizuentul solicită revizuirea deciziei din 10 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, invocând temei de revizuire lit. a), b) și c) art. 449 Cod de procedură civilă.

Din sensul art. 449, lit. a) din Codul de procedură civilă, rezultă că revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă.

Conform prevederilor art. 449, lit. b) din Codul de procedură civilă revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Litera c) art. 449 din Codul de procedură civilă prevede că revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Instanța de revizuire relevă că revizuirea este definită ca fiind acea cale de atac prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reluarea judecării cauzei cu respectarea principiilor fundamentale ale unui proces echitabil.

A se reține că unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, *inter alia*, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Brumărescu v. România*, nr. 28342/95, § 61-62 și *Roșca v. Moldova*, nr.6267/02, §24-25, *Riabîh v. Rusia*, § 52).

Curtea Supremă de Justiție menționează că principiul enunțat exclude posibilitatea ca părțile, având scopul de a redeschide noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă și de a obține o reanalizare a cauzei, respectiv o nouă hotărâre în privința sa, să transforme reexaminarea cauzei într-un control judiciar deghizat.

Conturat astfel, principiul securității juridice presupune ca statul să depună diligențe pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă. Prin prisma principiilor menționate, se reține că principiile specificate nu se opun în totalitate existenței procedurilor extraordinare prin readucerea în fața instanțelor a aspectelor litigioase deja soluționate, însă necesitatea respectării principiului siguranței circuitului civil – care este unul din aspectele esențiale ale principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică – cere ca folosirea acestora în materie civilă să îmbrace un caracter excepțional în ceea ce privește termenul în care pot fi promovate, motivele de admisibilitate, precum și părțile care au dreptul la acțiune.

Curtea menționează că legislația procesuală reglementează mecanisme ce acordă posibilitatea desființării hotărârilor judecătorești irevocabile în cazul în care urmează a fi corectate erorile judiciare și omisiunile justiției.

În special, revizuirea fiind o cale de retractare, și nu de reformare a hotărârii, în cadrul acesteia, în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege, are loc redeschiderea procesului.

Urmând raționamentele Curții Europene, Curtea acceptă că o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă se bucură de autoritatea lucrului judecat, astfel încât un litigiu soluționat nu mai poate, de principiu, să formeze obiectul unui nou proces, cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți.

Totodată, Curtea subliniază că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor „ipoteze de mijloc”, care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și întemeiate. Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze egale, care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

Colegiului menționează că unul din temeiurile invocate de către societatea revizuentă se bazează pe art.449, lit. a) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă, menționând că s-a constatat conflict de interese. La acest segment instanța menționează că revizuirea se declară în baza acestui temei numai în cazul existenței unei sentințe penale irevocabile pentru

comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă, la caz nu a fost prezentată nici o sentință penală irevocabilă.

De asemenea este considerat declarativ și argumentul precum că judecătorul Iurie Bejenaru a participat la examinarea cauzei și a trecut testul de admisibilitate a recursurilor, ori în ședința de judecată la care a participat judecătorul Iurie Bejenaru acesta a declarat abținere, examinarea recursurilor fiind amânată în legătură cu declararea abținerii, care ulterior a fost admisă, iar judecătorul menționat nu a participat la examinarea fondului cauzei.

Un alt temei de revizuire a fost invocat art. 449, lit. b) din Codul de procedură civilă și anume au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Pe calea revizuirii nu se pune problema realizării unui control judiciar, ci a unei noi judecăți, pe temeiul unor elemente, ce au format obiectul judecării finalizate cu pronunțarea hotărârii, a cărei revizuire se solicită. Pentru admiterea cererii de revizuire pe acest temei este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să nu fie cunoscute revizuentului până la examinarea cauzei, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Astfel, pentru a invoca temeiul prevăzut de art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă este necesar ca după emiterea deciziei revizuentului să-i fie cunoscute circumstanțe sau fapte esențiale cauzei, care nu au putut fi cunoscute acestuia, însă a întreprins toate măsurile pentru aflarea acestora în timpul judecării cauzei și să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată.

Argumentul invocat de către SRL „Vasigur Grup” precum că au devenit cunoscute circumstanțe și fapte ale cauzei care schimbă radical situația nu poate fi reținut de instanța de revizuire, ori argumentele invocate în acest scop sunt declarative, se comat prin materialele dosarului și nu sunt esențiale pentru justa soluționare a cauzei.

În cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, instanța de recurs a notificat SRL „Vasigur Grup” prin mijloace disponibile recursurile și anume prin intermediul poștei electronice, care de alt fel este indicată și în cererea de revizuire, însă SRL „Vasigur Grup” nu a beneficiat de dreptul său de a-și expune criticile asupra recursurilor declarate prin depunerea referinței.

Referitor la argumentul privind depunerea de către Primăria mun. Chișinău a recursului motivat tardiv instanța de revizuire menționează că Primăria mun. Chișinău a respectat termenul de contestare, ori la 10 decembrie 2020, în ultima zi de contestare, a depus la oficiul poștal recursul motivat. (f.d. 126 vol.II)

Prin urmare, instanța de revizuire conchide că argumentele invocate de către SRL „Vasigur Grup” în cererea de revizuire și anume art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă poartă un caracter declarativ și nu au importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii)

instanței de judecată, iar din motivarea cererii de revizuire rezultă dezacordul societății cu soluția adoptată de către instanța de recurs.

SRL „Vasigur Grup” a mai menționat că instanța de recurs a emis o hotărâre în privința unor persoane, care nu au fost atrase în proces și anume Emilia Madan, Ludmila Zadoinova și Cristi Adronachi.

Din sensul art. 449, lit. c) din Codul de procedură civilă rezultă că, instanța de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului material litigios și dacă, prin hotărârea supusă revizuirii, persoanei neimplicate în proces i-au fost încălcate careva drepturi, urmând a fi prezentate probe pertinente și concludente în acest sens.

Instanța de revizuire menționează că pentru a admite revizuirea în baza acestui temei, trebuie să se constate că prin hotărârea adoptată Emiliei Madan, Ludmilei Zadoinova și lui Cristi Adronachi le-au fost încălcate careva drepturi, la caz prin decizia din data de 10 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către SRL „Vasigur Grup”, deci drepturile Emiliei Madan, Ludmilei Zadoinova și lui Cristi Adronachi nu au fost afectate.

Nu poate fi reținut nici argumentul precum că avocatul Denis Staruș a depus recursul fără a avea împuterniciri din partea recurenților, ori din materialele dosarului rezultă că acesta are împuterniciri delegate de către Prascovia Radulov-Covtoniuc, Grigore Covtoniuc, Natalia Colos, Gheorghe Motologa, Lilia Motologa, prim mandatele avocaționale seria MA, nr. 1524484 și MA, nr. 1524483.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea din 31 ianuarie 2012 în cauza Pîrnău și alții contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caractere substanțiale și obligatorii.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, temeiurile invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 195, art. 230 din Codul administrativ, art. 449, lit.a), b), c) și art. 453, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup” împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup” împotriva Primăriei municipiului Chișinău, terți Natalia Colos, Gheorghe Motologa, Lilia Motologa, Vladimir Madan, Prascovia Radulov-Covtoniuc, Grigore Covtoniuc și Ion Oanța, privind emiterea actului administrativ de prelungire a termenului autorizației de construire.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh

Nicolae Craiu

Maria Ghervas